



# ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

## PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie IV./2020  
Senát I

### Nález:

<b>spisová značka</b>	<b>I. ÚS 378/2019</b>
<b>populárny názov</b>	Koherentnosť odôvodnenia
<b>sudca spravodajca</b>	Mojmír Mamojka
<b>druh konania</b>	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
<b>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</b>	Nález - Nález
<b>dátum rozhodnutia</b>	02.04.2020
<b>dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv</b>	Dohovor o právach dieťaťa čl. 7 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 41 ods. 4 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 8 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 19 ods. 2 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
<b>analytická právna veta</b>	Všeobecný súd by nemal byť vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení nekoherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Pokiaľ všeobecný súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie všeobecného súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy a s čl. 6 ods. 1 dohovoru. Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislosti ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Ústavný súd zdôrazňuje, že uvedené východiská je všeobecný súd povinný zohľadňovať o to viac v situácii, pokiaľ mení rozhodnutie súdu nižšej inštancie, ku ktorému dospel na základe dokazovania vykonaného týmto súdom.
<b>skutkový stav a základné fakty</b>	Sťažovateľ 1 je otcom maloletého sťažovateľa 2. Narodil sa z manželstva sťažovateľa 1 a matky maloletého sťažovateľa 2 uzatvoreného v roku 2010 v Slovenskej republike. Obaja rodičia sú slovenskí štátni občania, ktorí pred uzatvorením manželstva žili určitý čas v Českej republike. Neskoršie problémy v manželstve riešila matka maloletého odchodom ku svojim rodičom žijúcim v Slovenskej republike spolu s maloletým. Následne matka maloletého podala na Okresnom súde Michalovce návrh na

	<p>úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, o ktorom okresný súd rozhodol rozsudkom z 1. júla 2015 tak, že maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky, sťažovateľa zaviazal prospievať na jeho výživu sumou 250 € mesačne a súčasne upravil styk sťažovateľa s maloletým. Krajský súd rozsudok okresného súdu potvrdil.</p> <p>Medzitým matka maloletého svojvoľne a bez súhlasu sťažovateľa presťahovala maloletého do Českej republiky, a preto sťažovateľ podal návrh na nariadenie návratu maloletého z Českej republiky na Slovensko. Mestský súd v Brne rozsudkom z 5. novembra 2015 nariadil matke navrátenie maloletého do miesta jeho obvyklého pobytu v Slovenskej republike. Krajský súd v Brne toto rozhodnutie potvrdil.</p> <p>Sťažovateľ vzhľadom na okolnosti podal návrh na rozvod manželstva, v ktorom žiadal maloletého zveriť do svojej osobnej starostlivosti. V danom období sťažovateľ súčasne pravidelne realizoval styk s maloletým v zmysle právoplatného rozhodnutia súdu. Napriek sťažovateľovej snahe matka maloletého nebola ochotná dovoliť mu stretávať sa s maloletým v širšom rozsahu, a preto sťažovateľ podal návrh na zmenu styku s maloletým spolu s návrhom na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by bol jeho styk s maloletým rozšírený. Okresný súd Michalovce uznesením z 27. februára 2017 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil (rozšíril) styk sťažovateľa s maloletým. V konaní o rozvod manželstva rozhodol Okresný súd Prešov rozsudkom z 27. júna 2017 tak, že manželstvo rozviedol, maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky a upravil styk sťažovateľa s maloletým. Krajský súd v Prešove rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, zmenil ho len v časti úpravy styku tak, aby maloletý mohol osláviť narodeniny, ktoré má počas letných prázdnin, striedavo u oboch rodičov.</p> <p>Matka maloletého podala 25. júna 2016 na Okresnom súde Prešov návrh na nahradenie súhlasu sťažovateľa s vystáňovaním maloletého do zahraničia a krátko na to neoprávnene presťahovala maloletého do Českej republiky. Z dôvodu miestnej príslušnosti bol návrh postúpený na Okresný súd Michalovce. Počas súdneho konania matka podala dva návrhy na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré by nahradili súhlas sťažovateľa s vystáňovaním. Oba návrhy boli okresným súdom zamietnuté. Rozhodnutie okresného súdu o druhom z nich bolo potvrdené aj odvolacím súdom. Okresný súd v uvedenom konaní vykonal rozsiahle dokazovanie, v rámci ktorého sťažovateľ predložil súkromný znalecký posudok. Zároveň nariadil znalecké dokazovanie aj súd. Z oboch posudkov vyplynulo, že presťahovanie do Českej republiky nie je v záujme maloletého. Na základe vykonaného dokazovania okresný súd rozsudkom z 11. septembra 2018 návrh matky na nahradenie súhlasu sťažovateľa s vystáňovaním maloletého do Českej republiky zamietol z dôvodu, že vystáňovanie maloletého do cudziny nie je v záujme maloletého.</p> <p>Na základe odvolania podaného matkou rozhodol vo veci krajský súd napadnutým rozhodnutím, ktorým zmenil rozsudok okresného súdu tak, že nahradil súhlas sťažovateľa s vystáňovaním maloletého do Českej republiky, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.</p>
<b>z odôvodnenia</b>	<p>Podstatou ústavnej sťažnosti je namiatané porušenie označených práv sťažovateľov rozsudkom krajského súdu, ktorým bol zmenený rozsudok okresného súdu tak, že krajský súd nahradil súhlas sťažovateľa s vystáňovaním maloletého do Českej republiky. Podľa sťažovateľa krajský súd, hoci to v odôvodnení svojho rozhodnutia deklaruje, v skutočnosti nezohľadnil najlepší záujem maloletého, ale naopak, vymenúval dôvody na vystáňovanie na strane matky. V napadnutom rozhodnutí nemožno podľa názoru sťažovateľov nájsť spôsob, akým sa krajský súd vyrovnal so základnými kritériami pre určenie najlepšieho záujmu maloletého. Z rozsudku krajského súdu tiež nie je zrejme, ako sa vyrovnal s vykonanými dôkazmi, najmä so znaleckým posudkom ....</p>

a tiež so znaleckým posudkom ustanovenej znalkyne, ktorý obsahoval zásadné vysvetlenia postoja maloletého k vystaňovaniu, zistenia týkajúce sa ovplyvňovania maloletého matkou a zhodnotenie najlepšieho záujmu maloletého. Z rozsudku krajského súdu nemožno identifikovať ani dôvody, pre ktoré by nevystaňovanie maloletého bolo v rozpore s jeho najlepším záujmom. Krajský súd, naopak, prihliadol bez všetkého na názor maloletého, ktorý síce deklaroval túžbu vystaňovať sa do cudziny, avšak nevysporiadal sa s autenticnosťou prezentovaného názoru vzhľadom na vek maloletého, ako aj závery vyplývajúce zo znaleckého dokazovania.

Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia považoval za preukázané, že nie je v záujme maloletého vystaňovanie do Českej republiky, keďže maloletý sa narodil na Slovensku, má tu rodinu a zázemie a je sociálne adaptovaný na aktuálne životné prostredie. Súd prvej inštancie konštatoval, že vystaňovaním maloletého by došlo k výraznému obmedzeniu styku sťažovateľa s maloletým, čo by dieťa ovplyvnilo v negatívnom slova zmysle. Súd prvej inštancie prihliadol na záujem maloletého, ktorý v konaní pred kolíznym opatrovníkom vyslovil svoj záujem odstáňovať sa do Prahy s matkou, ale vychádzajúc najmä zo záverov znaleckého posudku okresným súdom ustanovenej znalkyne toto želanie vyhodnotil ako rozporné s jeho najlepším záujmom. Krajský súd v napadnutom rozhodnutí, vychádzajúc výlučne z dokazovania vykonaného okresným súdom, naopak konštatoval neexistenciu vážnych dôvodov, pre ktoré by nebolo v záujme ďalšej výchovy maloletého, aby sa matka s maloletým vystaňovala do Českej republiky, kde vlastní byt a má sľúbené lukratívnejšie pracovné miesto, teda dôjde k zlepšeniu jej životných pomerov, čo v konečnom dôsledku je aj v záujme maloletého. Krajský súd tiež zohľadnil stanovisko kolízneho opatrovníka, ktorý navrhol vyhovieť návrhu matky a prihliadol na názor maloletého. Odvolací súd ďalej uviedol, že vystaňovaním sa maloletého sa objektívne sťažuje styk sťažovateľa s maloletým, avšak ide o odstáňovanie do „blízkej cudziny“, a preto neexistuje žiadna zásadnejšia prekážka, ktorá by bránila sťažovateľovi v realizácii styku s maloletým. Krajský súd napokon, poukazujúc na najlepší záujem maloletého, zmenil rozsudok okresného súdu a nahradil súhlas sťažovateľa s vystaňovaním maloletého do Českej republiky, teda dospel k opačnému právemu názoru.

Ústavný súd už judikoval (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08), že všeobecný súd by nemal byť vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení nekoherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premis dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Pokiaľ všeobecný súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie všeobecného súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy a s čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 265/05). Z judikatúry ústavného súdu (III. ÚS 623/2017) ďalej vyplýva, že arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislosti ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Ústavný súd zdôrazňuje, že uvedené východiská je všeobecný súd povinný zohľadňovať o to viac v situácii, pokiaľ mení rozhodnutie súdu nižšej inštancie, ku ktorému dospel na základe dokazovania vykonaného týmto súdom.

Podľa jedného zo základných princípov mimosporového procesu vyjadreného v čl. 4 Civilného mimosporového poriadku ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho „najlepšom záujme“. Inými slovami, objektívnym explicitne stanoveným zákonným kritériom pre rozhodnutie vo veci maloletého je „záujem maloletého dieťaťa“, čo korešponduje s podstatou a účelom základného práva maloletého dieťaťa na rodičovskú výchovu a starostlivosť a

tomuto právu zodpovedajúcemu základnému právu obidvoch rodičov na starostlivosť a výchovu o svoje dieťa. Obsah týchto práv je homogenizovaný nielen v práve, ale súčasne aj v povinnosti na sústavnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj dieťaťa v zmysle ustanovenia § 28 ods. 1 písm. a) zákona o rodine. Pokiaľ teda ide o záujem maloletého dieťaťa, súd musí tento vyhodnocovať a zdôvodniť nielen mechanicky a formálne, ale s ohľadom na in concreto okolnosti spočívajúce v danosti prípadne v absencii nielen „technických“ podmienok na výchovu, starostlivosť a všestranný vývoj maloletého (bytové predpoklady, dochádzka do školy alebo na voľnočasové aktivity, lekárska starostlivosť a pod.), ale aj vzhľadom na emocionálne (či už pozitívne alebo negatívne) väzby maloletého ku každému z rodičov, tobož, ak o kvalite týchto väzieb vypovedá nestranné znalecké posúdenie.

Pokiaľ má všeobecný súd prihliadať na najlepší záujem maloletého v každom štádiu súdneho konania a ten má stáť nad všetkým ostatným, tak nemožno súhlasiť s rozsudkom krajského súdu, ktorý akoby záujem jedného z rodičov (matky) povýšil nad záujem dieťaťa, hoci vo všeobecnej rovine deklaroval, že svoje rozhodnutie založil predovšetkým na rešpektovaní záujmu maloletého, poukazujúc na jeho postoj prezentovaný pred kolíznym opatrovníkom. Ústavný súd v tejto súvislosti dodáva, že v čase rozhodovania okresného súdu mal maloletý sedem rokov. Takýto vek dieťaťa, i keď nadpriemerne rozumovo a vôľovo vyspelého, vo svojej podstate spochybňuje jeho spôsobilosť dostatočne vyhodnotiť, o akú zmenu by v jeho živote v prípade presťahovania sa do Prahy išlo. Uvedené závery napokon vyplynuli aj s nestranného znaleckého dokazovania nariadeného okresným súdom, s ktorými sa odvolací súd absolútne nevysporiadal, hoci okresným súdom ustanovená znalkyňa spochybnila jednu z najpodstatnejších okolností – autentickosť názorov maloletého v otázke vysťahovania sa, keď maloletý kopíruje najmä matkin premoťovaný postoj k Prahe ako jedinej alternatíve pre jej ukotvenie. Krajský súd tiež poukázal na skutočnosť, že maloletý dôverne pozná prostredie, do ktorého sa má odsťahovať, čo malo vyplynúť z jeho pobytu v Prahe v období od augusta 2015 do januára 2016. V uvedenom krátkom časovom období mal maloletý len tri roky, a preto i táto okolnosť sa nejaví pre právny záver krajského súdu o nahradení súhlasu sťažovateľa s vysťahovaním ako významná. Naopak, krajský súd opomenul vysporiadať sa s aktuálnou situáciou maloletého, ktorý aj podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka je adaptovaný na sociálne prostredie, v ktorom žije.

Ústavný súd konštatuje, že pri posúdení otázky najlepšieho záujmu maloletého bolo úlohou krajského súdu venovať náležitú pozornosť odborným záverom znaleckého posudku, teda sa s nimi oboznámiť s náležitým porozumením a následne ich vyhodnotiť z hľadiska posúdenia najlepšieho záujmu maloletého, a to v kontexte s ostatnými vykonanými dôkazmi. Ako vyplýva z predloženého rozsudku krajského súdu, požiadavka oprieť prijatý právny záver svojho rozhodnutia o konzistentné a logické dôvody nebola krajským súdom zvládnutá dostatočne.

Vzhľadom na uvedené dospel ústavný súd k záveru, že rozsudok krajského súdu nespĺňa ústavné atribúty náležitého odôvodnenia súdneho rozhodnutia, v ktorom má súd reagovať na podstatné argumenty. Rozsudok krajského súdu nedáva jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, a preto ústavný súd konštatuje, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto rozhodnutia).

Keďže sťažovatelia nedostali v napadnutom rozhodnutí krajského súdu relevantné odpovede na podstatné argumenty, ktorými namietali porušenie svojich práv na ochranu rodinného a súkromného života, došlo aj k porušeniu ich základného práva podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 8 ods. 1 dohovoru, ako aj k porušeniu práva maloletého podľa čl. 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa. Tiež je nesporné, že napadnutým rozhodnutím došlo aj k sťaženiu výkonu rodičovských práv, a preto ústavný súd rozhodol aj o porušení základného práva

	<p>na rodičovskú starostlivosť podľa čl. 41 ods. 1 ústavy (bod 1 výroku tohto nálezu).</p> <p>Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:</p> <p>1. Krajský súd rozsudkom z 30. apríla 2019 porušil základné práva sťažovateľov podľa čl. 19 ods. 2, čl. 41 ods. 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo maloletého sťažovateľa podľa čl. 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa.</p> <p>2. Rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 30. apríla 2019 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.</p> <p>3. Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť trovy konania.</p> <p>4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovuje.</p>
<b>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</b>	Ústavný súd Slovenskej republiky: I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08, I. ÚS 265/05, III. ÚS 623/2017
<b>súvisiace právne predpisy</b>	
<b>klúčové slová</b>	maloletý-záujem dieťaťa rodičovské práva, rodina rozhodnutie-odôvodnenie

<b>spisová značka</b>	<b>I. ÚS 387/2019</b>
<b>populárny názov</b>	Prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu o trovách
<b>sudca spravodajca</b>	Jana Baricová
<b>druh konania</b>	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
<b>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</b>	Nález - Nález
<b>dátum rozhodnutia</b>	02.04.2020
<b>dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv</b>	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
<b>analytická právna veta</b>	Podľa § 357 písm. m) CSP jedným z uznesení, proti ktorým je prípustné odvolanie a ktoré sú tak v danej nimi riešenej otázke s konečnou platnosťou preskúmateľné v rámci odvolacieho konania, je aj uznesenie, ktorým prvostupňový súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania s konečnou platnosťou, takže rozhodnutie odvolacieho súdu o tomto odvolaní je v otázke nároku na náhradu trov konania rozhodnutím konečným (ktorým sa konanie v tejto otázke nároku končí, pozn.), a teda ho možno v zmysle už uvedeného považovať za rozhodnutie preskúmateľné v dovolacom konaní z dôvodov zmätočnosti ako rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.»
<b>skutkový stav a základné fakty</b>	Sťažovateľka sa žalobou domáhala vydania v žalobe špecifikovaných nehnuteľností, o ktorej okresný súd rozhodol tak, že vo vzťahu k jednej časti nehnuteľností uložil žalovanému povinnosť vydať ich a navrátiť žalobkyni vlastníctvo k nim, kým vo vzťahu k zvyšným nehnuteľnostiam žalobe nevyhovel. Zároveň podľa § 142 ods. 2 OSP nepriznal náhradu trov žiadnemu z účastníkov, čo odôvodnil tým, že „žalobca v čase podania žaloby nemal ustálený žalobný petit, ako aj preukázanie reštitučného dôvodu. Reštitučný titul žalobca preukázal až v priebehu konania, kde súdu doložil do spisu dňa 21. 09.

	<p>2009 výmer v prospech vlastníctva štátu v zmysle zák. 46/1948 Sb. Žalobca špecifikáciu nehnuteľností definitívne ustálil až podaním zo dňa 24. 4. 2013. A z toho dôvodu, nemôže byť žalovanému na ujmu, že neuzavrel so žalobcom dohodu o vydaní nehnuteľnosti do 60 dní odo dňa doručenia výzvy v zmysle § 5 ods. 2 zák. č. 161/2005 Z. z. “.</p> <p>Proti rozsudku okresného súdu „v žalobe zamietajúcej časti a v časti týkajúcej sa náhrady trov konania“ sťažovateľka podala odvolanie, v ktorom uviedla, že nebola objektívne schopná už v žalobe presne identifikovať nehnuteľnosti, vydania ktorých sa domáhala, a žalovaný jej v tomto smere neposkytol žiadnu súčinnosť. Sťažovateľka namietla, že v konaní mala prevažujúci úspech, a preto má nárok na priznanie náhrady trov konania.</p> <p>Krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej žalobe zamietajúcej časti a časti týkajúcej sa náhrady trov prvoinštančného konania potvrdil ako vecne správny; zároveň rozhodol, že žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania. Proti rozsudku krajského súdu v časti týkajúcej sa náhrady trov prvoinštančného konania sťažovateľka podala dovolanie odôvodnené tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Najvyšší súd dovolanie odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP a zároveň rozhodol, že žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.</p>
<p><b>z odôvodnenia</b></p>	<p>Najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Cdo 146/2018 z 29. novembra 2018 dovolanie sťažovateľky podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 5 Co 325/2015 z 27. februára 2018 v časti týkajúcej sa nároku na náhradu trov prvoinštančného konania a nároku na náhradu trov odvolacieho konania odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP (bod 6).</p> <p>Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti vyjadruje presvedčenie, že keďže niet žiadnych pochyb o tom, že vo veci samej mala väčšinový úspech (91,46 %), má nárok na náhradu trov prvoinštančného konania, ako aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania, avšak okresný súd a krajský súd jej ho nepriznali.</p> <p>Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu považuje sťažovateľka za nezákonné a arbitrárne a najvyššiemu súdu vytýka, že ústavne nesúladným výkladom § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivý súdny proces.</p> <p>Ústavný súd už v uznesení č. k. I. ÚS 387/2019-26 zo 17. septembra 2019 o prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie poukázal na to, že problematikou prípustnosti opravných prostriedkov podľa Civilného sporového poriadku sa zaoberal v uznesení sp. zn. I. ÚS 275/2018 z 15. augusta 2018 (rozhodnutie č. 74/2018 publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 2018, s. 1270), v ktorom vylovil:</p> <p>«Ustanovenie § 420 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) zakotvuje prípustnosť dovolania v alternatíve buď proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, t. j. proti rozhodnutiu majúcemu hmotnoprávny charakter, alebo proti rozhodnutiu, ktoré síce nemá charakter rozhodnutia o matérii konania, t. j. nejde síce o rozhodnutie vo veci samej, ale ide o rozhodnutie, ktorým odvolací súd o danej otázke rozhodovanie končí inak ako meritórnym (hmotnoprávnym) rozhodnutím vo veci samej. Aj rozhodnutie vo veci samej (t. j. meritórne rozhodnutie) je svojou podstatou a svojimi dôsledkami rozhodnutím, ktorým sa konanie o predmete sporu končí, avšak pre účely posudzovania prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP takéto rozhodnutie nemožno zaradiť do skupiny rozhodnutí, „ktorým sa konanie končí“, pretože pre tento účel je už zaradené do skupiny rozhodnutí „vo veci samej“.</p> <p>Za rozhodnutie, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí, teda možno považovať rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní</p>

inak ako jeho vecným prejednaním (t. j. rozhodnutie o odmietnutí odvolania alebo o zastavení odvolacieho konania), rozhodnutie odvolacieho súdu o zastavení konania z dôvodu späťvzatia žaloby po rozhodnutí prvostupňového súdu a pred rozhodnutím odvolacieho súdu (§ 370 CSP) a uznesenie, ktorým odvolací súd potvrdil alebo zmenil prvostupňové uznesenie o otázke, ktorej vyriešenie sa týmto uznesením končí, pričom spravidla pôjde o uznesenie odvolacieho súdu, ktorými rozhodol o odvolaní proti uzneseniam podľa § 357 CSP, ktoré síce možno v dovolacom konaní preskúmať z dôvodov zmätočnosti uvedených v § 420 CSP, avšak z dôvodov zásadnej právnej významnosti sú v zmysle § 421 ods. 2 CSP z prieskumu dovolacím súdom vylúčené.

Podľa § 357 písm. m) CSP jedným z uznesení, proti ktorým je prípustné odvolanie a ktoré sú tak v danej nimi riešenej otázke s konečnou platnosťou preskúmateľné v rámci odvolacieho konania, je aj uznesenie, ktorým prvostupňový súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania s konečnou platnosťou, takže rozhodnutie odvolacieho súdu o tomto odvolaní je v otázke nároku na náhradu trov konania rozhodnutím konečným (ktorým sa konanie v tejto otázke nároku končí, pozn.), a teda ho možno v zmysle už uvedeného považovať za rozhodnutie preskúmateľné v dovolacom konaní z dôvodov zmätočnosti ako rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.»

*„Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).“ (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 155/2017 z 25. októbra 2017).*

Prípustnosť dovolania podľa § 420 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o nároku na náhradu trov konania však najvyšší súd neposudzuje jednotne. V uznesení sp. zn. 6 Cdo 160/2017 z 28. februára 2018 (R 73/2018) najvyšší súd vyslovil, že „uznesenie odvolacieho súdu o náhrade trov konania nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí v zmysle ustanovenia § 420 CSP, i keď odvolací súd o náhrade trov konania rozhodol samostatným uznesením vydaným až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej“, a z uvedeného dôvodu dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako procesne neprípustné. V uznesení sp. zn. 2 Cdo 97/2017 z 31. mája 2018 najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP je nielen prípustné, ale tiež dôvodné, a z uvedeného dôvodu zrušil rozsudok odvolacieho súdu vo výroku o trovách odvolacieho konania a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

Preskúmaním napadnutého uznesenia ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd pri rozhodovaní o dovolaní sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu č. k. 5 Co 325/2015-445 z 27. februára 2018 neaplikoval § 420 písm. f) CSP, pokiaľ ide o prípustnosť dovolania ústavne súladným spôsobom. Najvyšší súd v napadnutom uznesení nezohľadnil citované východiská ochrany základných práv a slobôd sťažovateľky, preto jeho prístup pri rozhodovaní o podanom dovolaní sťažovateľky podľa § 420 písm. f) CSP proti uvedenému rozsudku krajského súdu nemožno hodnotiť inak ako taký, ktorý odporuje obsahu základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru. V tejto časti je námietka sťažovateľky

	<p>opodstatnená.</p> <p>Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. novembra 2018 porušené boli.</li> <li>2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. novembra 2018 zrušuje a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.</li> <li>3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť trovy konania.</li> <li>4. Ústavnej sťažnosti vo zvyšnej časti nevyhovuje.</li> </ol>
<b>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</b>	Ústavný súd Slovenskej republiky: I. ÚS 275/2018
<b>súvisiace právne predpisy</b>	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
<b>klúčové slová</b>	dovolanie občianske súdne konanie-Civilný sporový poriadok

<b>spisová značka</b>	<b>I. ÚS 52/2020</b>
<b>populárny názov</b>	Povinnosť odvolacieho súdu rozhodnúť vo veci
<b>sudca spravodajca</b>	Ivan Fiačan
<b>druh konania</b>	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
<b>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</b>	Nález - Nález
<b>dátum rozhodnutia</b>	16.04.2020
<b>dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv</b>	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 2 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 38 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
<b>analytická právna veta</b>	Ustanovenie § 390 CSP bolo zaradené do civilného procesného práva s cieľom zvýšenia rýchlosti a efektívnosti súdneho konania a v nadväznosti na základné zásady civilného sporového konania. Z dikcie § 390 CSP vyplýva, že toto ustanovenie je formulované kategoricky a v ňom uloženú povinnosť ukladá odvolaciemu súdu splniť vždy, ak sú naplnené predpoklady obsiahnuté v tomto rozhodnutí. Aj odvolací súd je povinný konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Z hľadiska systematiky Civilného sporového poriadku ide o ustanovenie špeciálne vo vzťahu k ustanoveniam upravujúcim iné spôsoby rozhodovania o podanom odvolaní (vrátane ustanovenia § 389 CSP). Pri splnení predpokladov na aplikáciu § 390 CSP je daná zákonná povinnosť odvolacieho súdu postupovať dôsledne podľa tohto ustanovenia bez možnosti akýchkoľvek úvah od tohto ustanovenia sa odkloniť
<b>skutkový stav a základné fakty</b>	Sťažovateľka sa žalobou na okresnom súde domáhala vypratania nehnuteľnosti, ktorej je vlastníkom. V predmetnom nebytovom priestore je umiestnená trafostanica patriaca žalovanému, ktorý tento nebytový priestor podľa tvrdení sťažovateľky užíva bez právneho dôvodu, a preto sa sťažovateľka domáhala



	<p>ochrany svojho vlastníckeho práva. O žalobe sťažovateľky rozhodol okresný súd prvým meritórnym rozsudkom zo 7. novembra 2012, a to tak, že žalobu zamietol. Proti rozsudku okresného súdu sa sťažovateľka odvolala a krajský súd uznesením z 28. mája 2013 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s odôvodnením, že závery prijaté okresným súdom sú predčasné, vychádzajúce z neúplne zisteného skutkového stavu veci.</p> <p>Následne okresný súd vo veci meritórne rozhodol v poradí druhým rozsudkom z 18. decembra 2015, ktorým žalobu sťažovateľky ako nedôvodnú zamietol. Okresný súd dospel k záveru, že žalovaný nezasahuje do vlastníckeho práva sťažovateľky (žalobcu) neoprávnene, a preto žalobe o vypratanie nehnuteľnosti nevyhovel.</p> <p>Na odvolanie sťažovateľky proti druhému meritórnemu rozsudku okresného súdu krajský súd rozsudkom z 31. mája 2016 rozsudok okresného súdu potvrdil a s jeho odôvodnením sa stotožnil. Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením z 31. januára 2019, ktorým rozsudok krajského súdu z 31. mája 2016 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie sťažovateľky je podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku prípustné a tiež dôvodné. Rozsudok krajského súdu nemožno podľa najvyššieho súdu považovať za presvedčivý, keďže odvolací súd v dôvodoch svojho rozsudku nereagoval na viacero argumentov sťažovateľky. Najvyšší súd vyslovil vo veci záväzný právny názor a uviedol, podľa ktorého právneho predpisu bolo potrebné posúdiť vznik, určenie obsahu a rozsahu oprávnení žalovaného užívať trafostanicu postavenú v cudzej nehnuteľnosti.</p> <p>Po vrátení veci krajský súd rozhodol namietaným uznesením z 26. júla 2019, ktorým zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolávajúc sa na ustanovenie § 389 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku. Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že prevažná časť odôvodnenia namietaného uznesenia krajského súdu je založená na právnom názore dovolacieho súdu a súdu prvej inštancie neukladá vykonať nové dôkazy, ale nanovo posúdiť právnu stránku veci – posúdiť nároky strán sporu podľa hmotnoprávných ustanovení na vec sa vzťahujúcej právnej úpravy.</p>
<p><b>z odôvodnenia</b></p>	<p>Ustanovenie § 390 CSP bolo zaradené do civilného procesného práva s cieľom zvýšenia rýchlosti a efektívnosti súdneho konania a v nadväznosti na základné zásady civilného sporového konania. Jednou z nich je i zásada vyjadrená v čl. 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. Účelom § 390 CSP je zrýchlenie konania rozhodnutím v merite veci a skrátenie celkovej dĺžky súdneho konania.</p> <p>Ustanovenie § 390 CSP ukladá odvolaciemu súdu povinnosť, aby sám rozhodol vo veci, ak je naplnená hypotéza tejto normy, podľa ktorej rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie.</p> <p>Ako už je bližšie uvedené v opise skutkových okolností prípadu, krajský súd rozhodoval o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie celkom trikrát. Po prvýkrát rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Tu možno konštatovať splnenie prvej z dvoch kumulatívnych podmienok ustanovenia § 390 CSP, a to podmienky podľa písm. a), t. j. rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Po ďalšom (v poradí druhom) rozhodnutí súdu prvej inštancie odvolací súd na základe odvolania najprv rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil v poradí druhým rozhodnutím o odvolaní. Jeho rozhodnutie však bolo zrušené rozhodnutím dovolacieho súdu a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Podstatnou v tomto prípade pre posúdenie veci ústavným súdom je otázka, či v okolnostiach tejto veci bola</p>

splnená druhá kumulatívna podmienka pre aplikáciu § 390 CSP, t. j. že napadnutým rozhodnutím o odvolaní (v poradí tretím) krajský súd konal a rozhodoval o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

Ústavný súd sa nemôže stotožniť s argumentáciou odporcu v jeho vyjadrení ani s argumentáciou zúčastnenej osoby, že v okolnostiach tohto prípadu sťažovateľky nebolo možné uvažovať o aplikácii § 390 CSP práve z toho dôvodu, že do procesu rozhodovania odvolacieho súdu vstúpil najvyšší súd svojím rozhodnutím o dovolaní. Je pravda, že odvolací súd svojím v poradí druhým rozhodnutím rozsudok súdu prvej inštancie najprv potvrdil, avšak následne bolo jeho rozhodnutie zrušené dovolacím súdom ako nepresvedčivé, ktorým došlo k porušeniu práva žalobcu (t. j. sťažovateľky) na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP. Po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu sa teda súdny spor vrátil naspäť na súd odvolací do momentu, v ktorom bol odvolací súd povinný rozhodnúť o odvolaní žalobcu (t. j. sťažovateľky) proti novému (v poradí druhému) rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Uvedené celkom jednoznačne vyplýva aj zo samotného textu napadnutého rozhodnutia, ako aj z logiky samotného procesu, pretože o ničom inom by odvolací súd ani nemal možnosť rozhodovať. V tejto situácii teda možno konštatovať, že bola splnená aj druhá podmienka pre aplikáciu § 390 CSP podľa písm. b), t. j. že odvolací súd konal a rozhodoval o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Skutočnosť, že bol odvolací súd viazaný právnym názorom dovolacieho súdu, nemá sama osebe vplyv na jeho zákonnú povinnosť aplikovať ustanovenie § 390 CSP a vec sám rozhodnúť. Úmyslom zákonodarcu bolo novou úpravou § 390 CSP urýchliť konanie pred všeobecnými súdmi, a preto by práve výklad odporcu a zúčastnenej osoby popieral jeho zmysel a praktický význam.

V tejto súvislosti zároveň ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa v napadnutom uznesení možnou aplikáciou § 390 CSP ani nezaoberal. Napriek úvahám krajského súdu, ktoré uviedol vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti sťažovateľky a v ktorých označil ustanovenie § 390 za nedokonalé ustanovenie, ktoré neobsahuje podľa neho nevyhnutné výnimky z jeho aplikácie, odôvodnenie napadnutého uznesenia odvolacieho súdu tieto úvahy neobsahuje. V odôvodnení svojho napadnutého rozhodnutia sa krajský súd obmedzil len na konštatovanie svojej viazanosti rozhodnutím dovolacieho súdu a jeho právneho názoru, ktorý v odôvodnení citoval, a na odkaz na § 389 ods. 1 písm. c) CSP, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvej inštancie opätovne zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie. Ako dôvod svojho postupu krajský súd vo svojom vyjadrení uviedol, že uvedený postup bol potrebný v záujme zachovania princípu rovnosti zbraní. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že princíp rovnosti zbraní ako jeden zo základných princíпов spravodlivého procesu je potrebné zachovávať aj v odvolacom konaní, a skutočnosť, že by v súlade s § 390 CSP vec meritórne rozhodol krajský súd, sama osebe nevyklučuje povinnosť dodržania tohto ústavného princípu krajským súdom.

Krajský súd v svojom vyjadrení argumentoval aj potrebou dodržania dvojinstančnosti súdneho konania, a to v súvislosti s „novým právnym výkladom, ktorý produkoval dovolací súd“. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu č. k. 6 Cdo 98/2017 z 31. januára 2019. Predmetom súdneho konania bola žaloba, v ktorej sa žalobca žalobným petitom domáhal vypratania nehnuteľnosti v jeho vlastníctve, v ktorej sa nachádzala stavba trafostanice vo vlastníctve žalovaného. Podstatnou právnou otázkou, ktorou sa v tomto súdnom spore všeobecné súdy zaoberali, bol vznik, resp. existencia vecného bremena vlastníka trafostanice, t. j. žalovaného, túto trafostanicu prevádzkovať a na ten účel vstupovať do nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu a v tomto rozsahu stavbu užívať. Najvyšší súd upozornil na rozporupnosť a vzájomne protirečivé dôvody rozsudku odvolacieho súdu, ktorý bol predmetom dovolania, podrobne vysvetlil, prečo doterajšie rozhodnutia všeobecných súdov v tejto veci neobstoja. V závere najvyšší súd vyslovil na vec právny názor, že v doterajšom konaní bolo nepochybne preukázané, kedy nastal moment prechodu vlastníctva nehnuteľnosti z vlastníctva štátu do vlastníctva fyzickej osoby (štát previedol vlastníctvo k stavbe na fyzickú osobu v rámci

privatizácie národného majetku vo verejnej dražbe, ktorá sa konala 15. augusta 1991), a teda týmto momentom nastal stav, kedy sa trafostanica nachádzala v cudzej nehnuteľnosti a týmto momentom došlo k naplneniu zákonnej požiadavky, ktorá je predpokladom vzniku oprávnení prislúchajúcich žalovanému v podobe vecného bremena viaznuceho na dotknutej nehnuteľnosti. Určenie obsahu a rozsahu oprávnení žalovaného bolo potrebné posúdiť podľa zákona č. 79/1957 Zb. o výrobe, rozvoje a spotrebe elektriny (elektrizačný zákon), ktorý bol účinný do 1. júla 1998 (t. j. podľa právnych predpisov ku dňu vzniku vecného bremena), a nie podľa zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Najvyšší súd teda vyslovil, akú právnu normu je potrebné aplikovať na skutkový stav, ako je potrebné pri výklade práv a povinností vyplývajúcich z vecných bremien postupovať, a prečo nebolo správne na zistený skutkový stav aplikovať právnu normu tak, ako to predtým urobili okresný súd a krajský súd. Tento záväzný právny názor, ktorý dovolací súd vyslovil, zaväzuje nielen súd prvej inštancie, ale aj súd odvolací. Z odôvodnenia namietaného uznesenia krajského súdu nevyplýva nič, čo by svedčilo o potrebe ďalšieho rozsiahleho dokazovania alebo inom dôvode, prečo by o veci už tretíkrát mal rozhodnúť súd prvej inštancie. V okolnostiach tohto prípadu sa súd prvej inštancie ani súd odvolací nemôžu odkloniť od záväzného právneho názoru najvyššieho súdu (resp. je to nanajvýš nepravdepodobné), a preto je sila argumentu o nedodržaní zásady dvojinštančnosti konania v súvislosti s novým právnym názorom dovolacieho súdu, ku ktorému sa strany predtým nemali možnosť vyjadriť, značne oslabená.

Ústavný súd zároveň pripomína, že z objektívnych dôvodov nie je možné bezvýhradné uplatňovanie zásady dvojinštančnosti, ktorá ani v Civilnom sporovom poriadku nie je formulovaná ako zásada aplikovaná bez ohľadu na všetky okolnosti veci. Navyše, z ústavnoprávneho hľadiska súdne konanie nie je povinne dvojinštančné s výnimkou vecí trestných, u ktorých táto požiadavka vyplýva z čl. 2 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako je už uvedené, ani čl. 6 dohovoru samotné právo na odvolanie na súde vyššej inštancie negarantuje dvojinštančnosť, ako to vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. *Le Compte, Van Leuven a De Meyere* proti Belgicku z 23. 6. 1981, *Adolf* proti Rakúsku z 26. 3. 1982, *Feldbrugge* proti Holandsku z 29. 5. 1986), nie je všeobecnou zásadou civilného súdneho konania (I. ÚS 50/2020).

Ústavný súd už judikoval, že z dikcie § 390 CSP vyplýva, že toto ustanovenie je formulované kategoricky a v ňom uloženú povinnosť ukladá odvolaciu súdu splniť vždy, ak sú naplnené predpoklady obsiahnuté v tomto rozhodnutí. Aj odvolací súd je povinný konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Z hľadiska systematiky Civilného sporového poriadku ide o ustanovenie špeciálne vo vzťahu k ustanoveniam upravujúcim iné spôsoby rozhodovania o podanom odvolaní (vrátane ustanovenia § 389 CSP). Ako aj zo skoršej rozhodovacej praxe ústavného súdu vyplýva, pri splnení predpokladov na aplikáciu § 390 CSP je daná zákonná povinnosť odvolacieho súdu postupovať dôsledne podľa tohto ustanovenia bez možnosti akýchkoľvek úvah od tohto ustanovenia sa odkloniť (I. ÚS 227/2018, II. ÚS 531/2018).

Ústavný súd už taktiež vyslovil, že opomenutie príkazu vyplývajúceho z § 390 CSP, aby odvolací súd sám vo veci rozhodol, a to bez akéhokoľvek odôvodnenia tohto opomenutia krajským súdom, zakladá danosť takého procesného excesu zrušujúcim uznesením odvolacieho súdu, v príčinnej súvislosti s ktorým dochádza k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (m. m. I. ÚS 570/2017).

Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:

1. Základné právo sťažovateľky podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline z 26. júla 2019 bolo porušené.

	<p>2. Základné práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline z 26. júla 2019 boli porušené.</p> <p>3. Uznesenie Krajského súdu v Žiline z 26. júla 2019 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie.</p> <p>4. Sťažovateľke priznáva finančné zadosťučinenie.</p> <p>5. Krajský súd v Žiline je povinný uhradiť trovy konania.</p> <p>6. Sťažnosti vo zvyšnej časti nevyhovuje.</p>
<b>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov</b>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: I. ÚS 570/2017, I. ÚS 227/2018, II. ÚS 531/2018, I. ÚS 50/2020</p> <p>Európsky súd pre ľudské práva: Le Compte, Van Leuven a De Meyere v. Belgicko, 23. 6. 1981; Adolf v. Rakúsko, 26. 3. 1982; Feldbrugge v. Holandsko, 29. 5. 1986</p>
<b>súvisiace právne predpisy</b>	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
<b>klúčové slová</b>	odvolanie-rozhodnutie o odvolaní odvolanie-odvolací súd prieťahy v konaní-neeфекtívny postup

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

**Upozornenie :**

*Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.*